

1998: verkiezingen op 6 mei

Waarom waren de politieke verhoudingen in 1998 niet eenvoudig te begrijpen? Betrek in je antwoord de verkiezingsaffiches van de SP.

Politieke verhoudingen in 1998

Internet werd steeds populairder tegen het einde van de 20^e eeuw. Bijna alle politieke partijen hadden inmiddels een website, ook al werden deze sites maar door 1% van de kiezers bekeken. De Nederlandse economie maakte een ongekende bloei mee. Het kabinet hoefde niet meer te zoeken naar nieuwe bezuinigingsmogelijkheden, zoals in de tijd van Lubbers het geval was, maar kon kijken waar de meevallers aan uitgegeven konden worden.

Nederlandse militairen hadden in de jaren '90 in Srebrenica gezeten, een gebied in voormalig Joegoslavië, om de moslims daar te beschermen tegen de Serviërs. Het lukte ze niet om een bloedbad te voorkomen. Uit onderzoek bleek dat de militairen niet goed op hun taken waren voorbereid. Kok voelde zich verantwoordelijk en zou in 2002 het ontslag van het tweede kabinet Kok indienen.

Dit jaar was het wel erg ingewikkeld om de politieke verhoudingen goed te begrijpen. Bolkestein ([VVD](#)) gunde Kok van de PvdA de functie van minister-president. Kok was daarmee gek dat ook klinkt- helemaal niet blij mee. Hij wilde juist een felle verkiezingsstrijd met de VVD. Het werd nog vreemder toen Kok de kiezer ging adviseren om op D66 te gaan stemmen. Waarom was Bolkestein zo 'lief' voor Kok en waarom was Kok zo 'lief' voor [D66](#)?

De [PvdA](#) wilde zo min mogelijk zetels kwijtraken aan [GroenLinks](#) met de populaire Rosenmöller en de [SP](#) van Marijnissen. De SP voerde nog steeds een tegencampagne tegen de PvdA. Als de verkiezingsstrijd leek op een conflict tussen de PvdA en de VVD, zo dacht Kok, dan zouden twijfelaars misschien toch op de PvdA stemmen. Bolkestein dacht juist stemmen te kunnen winnen door aardige woorden te zeggen over Kok. De kiezer wist eigenlijk wel dat de PvdA en de VVD samen

met D66 een regering wilden vormen. Van een felle strijd tussen deze partijen was geen sprake. D66 wilde alleen meedoen aan een paars kabinet als het minimaal 12 zetels zou behalen. Omdat Kok dit ook graag wilde, heeft hij mensen toen geadviseerd om op D66 te stemmen.

Verkiezingen in 1998

Zo snel als de ouderenpartijen opgekomen waren, zo snel waren ze ook weer verdwenen. D66 wist meer dan 12 zetels te behalen, waardoor een tweede termijn Paars mogelijk werd. Het [CDA](#) verloor weer een heleboel zetels (34 naar 29 zetels). Zo werden ze de derde partij van Nederland en moesten weer plaatsnemen in de oppositie.

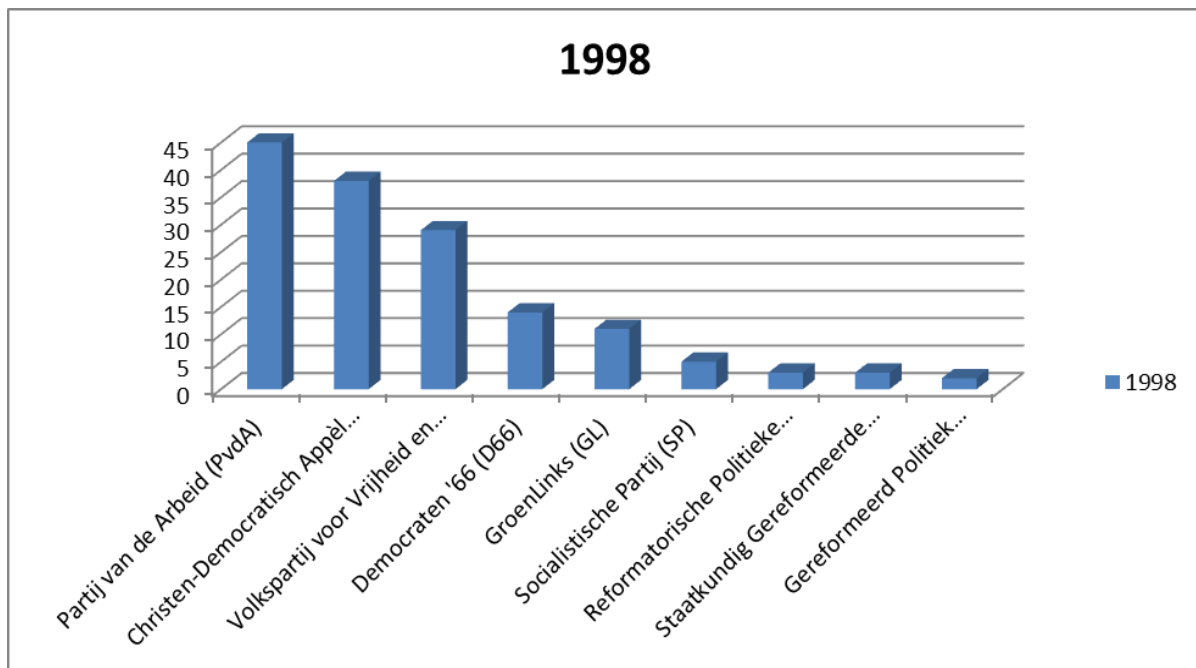

De drie kleine confessionele partijen wisten niet te profiteren van het verlies van het CDA. Daarom gingen [GPV](#) en [RPF](#) nadenken over een eventuele samenwerking in de toekomst. Het lukte de [Centrumdemocraten](#) van Janmaat niet meer om de [kiesdeler](#) te halen. De CD verdween van het politieke toneel en werd vlak

voor het overlijden van Janmaat in 2002
helemaal opgeheven.

Wist je dat:

- ...de Tweede Kamer in 1998 voor de eerste keer een vrouwelijke voorzitter (Jeltje van Nieuwenhoven) kreeg?
- ...Frits Bolkestein na de vorming van het kabinet het partijleiderschap overdroeg aan Hans Dijkstal?

Dit leidde tot het kabinet Kok II (PvdA, VVD, D66, totaal 88 zetels).